

Undantag från kassaregisterkrav vid obetydlig omfattning

Maj 2013

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	4
3	Bakgrund	6
4	Gällande rätt	6
4.1	Allmänt	6
4.2	Undantag för obetydlig omfattning	9
5	Överväganden och förslag	9
6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna	11
7	Konsekvensanalys	12
8	Författningskommentar	13

1 Sammanfattning

Lagen (2007:592) om kassaregister m.m. trädde i kraft den 1 januari 2008 och skyldigheten att använda certifierat kassaregister i kontantbranschen har funnits sedan den 1 januari 2010. I promemorian föreslås ändringar i skatteförfarandelagen (2011:1244) avseende kassaregister. Ändringarna föreslås för att förtydliga undantaget från kravet på certifierat kassaregister när försäljning av varor eller tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort bara sker i obetydlig omfattning. Vid bedömning av om obetydlig omfattning föreligger ska den försäljning som sker eller kan antas komma att ske i verksamheten beaktas. Någon uppräknings av en säsongsbaserad försäljning till årsvis försäljning ska därmed inte ske.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2014. Bestämmelsen i 39 kap. 5 § första stycket 1 SFL i sin nya lydelse föreslås tillämpas för tid från och med den 1 januari 2012. Vidare föreslås en ändring i övergångsbestämmelsen till skatteförfarandelagen som innebär att den nya lydelsen även tillämpas på kontroller enligt lagen om kassaregister m.m. som påbörjats före utgången av 2011.

2 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244) att 39 kap. 5 § och punkt 21 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2012/13:129 Föreslagen lydelse

39 kap.

5 §

Skyldigheten att använda kassaregister gäller inte för den som

1. bara i obetydlig omfattning säljer varor eller tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort,

2. är befriad från skattskyldighet enligt inkomstskattelagen (1999:1229) för inkomst från sådan försäljning som avses i 4 §,

3. bedriver taxitrafik enligt taxitrafiklagen (2012:211),

4. säljer varor eller tjänster genom sådana distansavtal eller hemförsäljningsavtal som avses i distans- och hemförsäljningslagen (2005:59),

5. säljer varor eller tjänster med hjälp av en varuautomat eller annan liknande automat eller i en automatiserad affärslokal, eller

6. anordnar automatspel enligt lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel eller enligt lotterilagen (1994:1000).

Nuvarande lydelse

21. Lagen (1989:514) om särskild kontroll av torg- och marknadshandel m.m., lagen (2006:575) om särskild skattekontroll i vissa branscher och lagen (2007:592) om kassaregister m.m. ska upphöra att gälla vid utgången av 2011. De upphävda lagarna gäller dock fortfarande för kontroller som har inletts före utgången av 2011.

Föreslagen lydelse

21. Lagen (1989:514) om särskild kontroll av torg- och marknadshandel m.m., lagen (2006:575) om särskild skattekontroll i vissa branscher och lagen (2007:592) om kassaregister m.m. ska upphöra att gälla vid utgången av 2011. De upphävda lagarna gäller dock fortfarande för kontroller som har inletts före utgången av 2011. *Vid en sådan kontroll ska dock undantaget enligt 3 § första stycket 1 lagen om kassaregister m.m. även gälla den som endast i obetydlig omfattning kan antas komma att sälja varor eller tjänster mot kontant betalning.*

Överklagandeförbuden i 7 § andra stycket lagen om särskild

skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m., 19 § första stycket lagen om särskild skattekontroll i vissa branscher och 32 § första stycket lagen om kassaregister m.m. gäller inte vitesförelägganden som meddelas efter utgången av 2011. Vitesförelägganden som meddelas efter den tidpunkten gäller omedelbart.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014. Bestämmelsen i 39 kap. 5 § 1 i sin nya lydelse tillämpas dock för tid från och med den 1 januari 2012.

3 Bakgrund

Den som i näringsverksamhet säljer varor eller tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort ska använda kassaregister. Undantag från kravet på kassaregister finns bl.a. för dem som bara i obetydlig omfattning säljer varor eller tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort.

Vid remissbehandlingen av Skatteverkets promemoria Förbättrad konkurrens på lika villkor i kontantbranschen (dnr Fi 2012/1100) önskade några remissinstanser – mot bakgrund av Skatteverkets tolkning av årsvis försäljning som finns i verkets allmänna råd (SKV A 2009:2) – ett klargörande av bestämmelsen om undantag från kravet på kassaregister som används när bedömning sker om en verksamhet haft försäljning i obetydlig omfattning eller inte. Regeringen gjorde i propositionen 2012/13:129 Förbättrad konkurrens på lika villkor i kontantbranschen bedömningen att frågan är principiellt viktig men att det inte fanns tillräckligt beredningsunderlag i det lagstiftningsärendet för att bedöma den frågeställningen. Regeringen anförde vidare att det därför tillsvidare ankom på de allmänna förvaltningsdomstolarna att fastställa på vilket sätt beräkningen av i förarbetena satta riktvärden ska ske.

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 12 april 2013 dom i mål nr 1391-12 som behandlar skyldigheten att använda certifierat kassaregister. I avgörandet fastslog domstolen att en näringsidkare som bedriver caféverksamhet varje sommarsäsong och vars kontantförsäljning uppgår till cirka 90 000 – 100 000 kr per säsong inte kan anses ha en kontantförsäljning som är obetydlig.

Med anledning av de uppkomna frågeställningarna och efter Högsta förvaltningsdomstolens avgörande finns anledning att förtydliga innebörden av undantagsbestämmelsen och villkoren gällande obetydlig omfattning.

4 Gällande rätt

4.1 Allmänt

Lagen (2007:592) om kassaregister m.m. trädde i kraft den 1 januari 2008 och skyldigheterna enligt lagen började gälla den 1 januari 2010. Genom prop. 2010/11:165 arbetades lagen om kassaregister och förordningen om kassaregister in i skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, och i skatteförfarandeförordningen (2011:1261), förkortad SFF. I samband med att skatteförfarandelagen trädde i kraft den 1 januari 2012 upphörde lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m. att gälla för att ersättas med motsvarande bestämmelser i skatteförfarandelagen.

I skatteförfarandelagen och i skatteförfarandeförordningen är bestämmelserna om kassaregister i huvudsak följande. Enligt 39 kap. 4 §

SFL ska näringsidkare som säljer varor eller tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort använda kassaregister. Det är den skatterättsliga definitionen av begreppet näringsverksamhet som avses, vilket innebär att det i enlighet med 13 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska vara en verksamhet som bedrivs yrkesmässigt och självständigt. I 39 kap. 5 § SFL (lydelse enligt prop. 2012/13:129) finns flera undantag från denna dokumentationsskyldighet. Enligt punkt 1 gäller undantag från kassaregisterkravet för den som bara i obetydlig omfattning säljer varor eller tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort. Med obetydlig omfattning avses kontant försäljning uppgående till ett riktvärde av fyra prisbasbelopp¹ eller där kontant betalning förekommer i rena undantagsfall och bara uppgår till någon procent av omsättningen (prop. 2006/07:105 s. 38). Övriga undantag i 39 kap. 5 § SFL gäller näringsidkare som är befriade från skattskyldighet enligt inkomstskattelagen (1999:1229) för sådan försäljning som avses i 4 § (punkt 2), taxitrafik (punkt 3), försäljning genom distansavtal eller hemförsäljningsavtal (punkt 4), varuautomater eller i en automatiserad affärslokal (punkt 5) och automatspel (punkt 6).

Näringsidkare som omfattas av skyldigheterna gällande kassaregister ska till Skatteverket anmäla de kassaregister som finns i verksamheten och göra en ny anmälan vid förändrade förhållanden, 7 kap. 3–4 §§ SFL.

All försäljning och annan löpande användning av ett kassaregister ska registreras i kassaregistret och ett av registret framställt kvitto ska alltid tas fram och erbjudas kunden, 39 kap. 7 § SFL. Enligt 39 kap. 8 § första stycket SFL ska ett kassaregister på ett tillförlitligt sätt visa alla registreringar som har gjorts samt programmeringar och inställningar som utgör behandlingshistorik enligt bokföringslagen (1999:1078).

Enligt 39 kap. 8 § andra stycket SFL ska kassaregistret vara certifierat. Närmare bestämmelser om certifiering finns i 9 kap. 2 § SFF som anger att certifieringen ska utföras av ett organ som är ackrediterat för uppgiften enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93² och i enlighet med lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll. Certifiering får även utföras av ett organ från ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller från ett land utanför EES som Europeiska unionen har träffat avtal med om ömsesidigt erkännande. Av 9 kap. 2 § SFF framgår också att Skatteverket får meddela ytterligare föreskrifter om certifiering.

Enligt 39 kap. 9 § SFL (lydelse enligt prop. 2012/13:129) får Skatteverket i enskilda fall besluta om undantag från skyldigheter som gäller kassaregister om behovet av tillförlitligt underlag för skattekontrollen kan tillgodoses på annat sätt eller om en viss skyldighet är oskälig. Ett beslut om undantag får förenas med villkor.

Enligt 39 kap. 10 § SFL får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela ytterligare föreskrifter om krav på

¹ År 2013 uppgår ett prisbasbelopp till 44 500 kr.

² EUT L 218, 13.8.2008, s. 30 (Celex 32008R0765).

kassaregister, teknisk kontroll och användning av kassaregister samt undantag från skyldigheter som gäller kassaregister. I 9 kap. 3 § SFF har regeringen bemyndigat Skatteverket att meddela föreskrifter om krav på kassaregister, teknisk kontroll och användning av kassaregister samt undantag från skyldigheter som gäller kassaregister.

I 42 kap. SFL finns bestämmelser om tillsyn över kassaregister. Där anges att Skatteverket utövar tillsyn över att den som är eller kan antas vara skyldig att använda kassaregister har kassaregister och att kassaregister som används i en verksamhet uppfyller föreskrivna krav (3 §). I den omfattning som är nödvändig för tillsynen har Skatteverket rätt att få tillträde till verksamhetslokaler där den som är eller kan antas vara skyldig att använda kassaregister bedriver verksamhet för att undersöka kassaregister. Polismyndighet ska på Skatteverkets begäran lämna det biträde som behövs för tillsynen (4 §). På begäran av Skatteverket ska den som är eller kan antas vara skyldig att använda kassaregister lämna de upplysningar och tillhandahålla de handlingar som är nödvändiga för tillsynen och Skatteverket får förelägga den som inte fullgör sina skyldigheter att fullgöra dem (5 §). Ett sådant föreläggande får enligt 44 kap. 1 § SFL förenas med vite.

I 42 kap. SFL finns också bestämmelser om kontrollbesök som avser kassaregister. Där anges att Skatteverket får göra kundräkning, kvitto-kontroll, kontrollköp och kassainventering och att dessa åtgärder får ske i verksamhetslokaler dit allmänheten har tillträde, och att kundräkning även får göras på allmän plats i anslutning till sådan lokal (6 §). Av 42 kap. 10 § SFL framgår att åtgärderna vid kontrollbesök får genomföras utan att den som enligt beslut om tillsyn eller kontrollbesök underrättas i förväg. Underrättelse om beslutet ska dock lämnas så snart det kan ske utan att kontrollen förlorar sin betydelse. Kontrollbesöken ska genomföras på ett sådant sätt att verksamheten inte hindras i onödan, 42 kap. 11 § SFL. Vid kontrollbesök ska den som Skatteverket har gjort kontrollbesök hos på begäran tillhandahålla kontrollremsa, uppgifter från journalminne eller tömningskvitto för kontroll av hur försäljningen har registrerats i kassaregistret. Skatteverket får också förelägga näringsidkaren att tillhandahålla dessa uppgifter, 42 kap. 7 § SFL. Ett sådant föreläggande får enligt 44 kap. 1 § SFL förenas med vite. Om uppgifterna på kontrollremsan, i journalminnet eller på tömningskvittot inte utgör räkenskapsinformation enligt bokföringslagen (1999:1078) ska dessa uppgifter, enligt 9 kap. 4 § SFF, bevaras under två månader efter utgången av den kalendermånad då registreringen gjordes i kassaregistret.

Enligt 50 kap. 1 § SFL ska en kontrollavgift tas ut om Skatteverket vid tillsyn eller kontrollbesök finner att den som är skyldig att använda kassaregister inte fullgör denna skyldighet eller inte har lämnat uppgift till Skatteverket om de kassaregister som finns i verksamheten. Enligt 50 kap. 2 § SFL är kontrollavgiften 10 000 kronor vid varje kontrolltillfälle och vid en förnyad överträdelse inom ett år är kontrollavgiften 20 000 kronor. I 51 kap. 1 § SFL finns bestämmelser om hel eller delvis befrielse från kontrollavgifter.

4.2 Undantag för obetydlig omfattning

Enligt 39 kap. 5 § första stycket 1 SFL gäller inte skyldigheten att använda kassaregister för den som bara i obetydlig omfattning säljer varor eller tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort. Undantaget för obetydlig omfattning gäller för alla företag oavsett branschtillhörighet.

Av prop. 2006/07:105 s. 37 f. framgår att obetydlig omfattning avser två olika situationer. Den första situationen rör de allra minsta företagen med låg omsättning. Att företag med låg omsättning är undantagna från regleringen motiverades främst med att det ansågs tveksamt om de kostnader som krav på certifierat kassaregister för med sig skulle stå i rimlig proportion till den samhällseliga vinsten i form av förbättrad skattekontroll avseende de allra minsta företagen. Den andra situationen rör företag där kontant försäljning endast förekommer i rena undantagsfall. Som riktvärde för obetydlig omfattning anges för de allra minsta företagen fyra prisbasbelopp. För företag där kontant försäljning endast förekommer i rena undantagsfall anges att någon procent av omsättningen kan anses utgöra obetydlig omfattning. I lagstiftningen har inte införts ett exakt riktvärde för undantag för låg omsättning och det motiverades i propositionen med att det skulle komma att uppfattas som ett fast belopp och att det därmed sannolikt skulle medföra en risk för kringgåenden.

Bestämmelsen i 39 kap. 5 § första stycket 1 SFL avseende undantag från kassaregisterkrav om kontantförsäljning bara är av obetydlig omfattning har prövats av Högsta förvaltningsdomstolen den 12 april 2013 i mål nr 1391-12. Målet gällde en näringsidkare som bedriver caféverksamhet varje sommarsäsong mellan maj till september och vars kontantförsäljning uppgår till cirka 90 000 – 100 000 kr per säsong. Något undantag medgavs inte i målet och i domskälen uttalar Högsta förvaltningsdomstolen att med hänsyn till den restriktiva tolkning av undantagsbestämmelsen som är avsedd kan kontantförsäljningen under sommarsäsongen inte anses obetydlig.

5 Överväganden och förslag

Promemorians förslag: Vid bedömningen av om obetydlig omfattning föreligger ska den försäljning som sker eller som kan antas komma att ske i verksamheten beaktas. Någon uppräkningslista av en säsongsbaserad försäljning till årsvis försäljning ska därmed inte ske vid bedömning av om obetydlig omfattning föreligger.

Skälen för promemorians förslag: I betänkandet till 2004 års skattekontrollutredning Krav på kassaregister Effektivare utredning av ekobrott (SOU 2005:35 s.135) föreslog utredningen att tillämpningsområdet för kassaregister borde avgränsas till att avse näringsidkare som i mer än obetydlig omfattning säljer varor och tjänster mot kontant betalningen. Enligt utredningen skulle en årsomsättning om

högst ett prisbasbelopp kunna tjäna som riktlinje för avgränsningen. Regeringen delade dock inte den bedömningen utan föreslog i prop. 2006/07:105 s. 38 ett betydligt högre riktvärde på fyra prisbasbelopp. Att företag med låg försäljning är undantagna från regleringen motiverades främst med att den vinst ur kontrollhänseende som görs inte uppväger den kostnad och den administrativa börda som läggs på de enskilda företagen. Vidare framgår av propositionen att undantagsreglerna ska tolkas restriktivt pga. risken för konkurrenspåverkan. Prövningen av om det föreligger obetydlig kontantförsäljning eller inte ska ske utifrån en helhetsbedömning av det enskilda företags förhållanden.

Vid remissbehandlingen av Skatteverkets promemoria Förbättrad konkurrens på lika villkor i kontantbranschen (dnr Fi 2012/1100) önskade några remissinstanser – mot bakgrund av Skatteverkets tolkning av årsvis försäljning som finns i verkets allmänna råd (SKV A 2009:2) – ett klargörande av bestämmelsen om undantag från kravet på kassaregister som används när bedömning sker om en verksamhet haft försäljning i obetydlig omfattning eller inte. Regeringen ansåg att frågan är principiellt viktig men bedömde att det inte fanns tillräckligt beredningsunderlag i lagstiftningsärendet för att bedöma den frågeställningen. Det ankom därför tillsvidare på de allmänna förvaltningsdomstolarna att fastställa på vilket sätt beräkningen av i förarbetena satta riktvärden ska ske, se prop. 2012/13:129 s. 17. Härefter har Högsta förvaltningsdomstolen i ett avgörande den 12 april 2013 i mål nr 1391-12 fastslagit att en näringsidkare som bedriver caféverksamhet varje sommarsäsong och vars kontantförsäljning uppgår till cirka 90 000 – 100 000 kr per säsong inte kan anses ha en kontantförsäljning som kan anses obetydlig.

Med anledning av de uppkomna frågeställningarna och efter Högsta förvaltningsdomstolens avgörande finns anledning att förtydliga innebörden av undantagsbestämmelsen och villkoren gällande obetydlig omfattning.

När lagen (2007:592) om kassaregister infördes ville inte regeringen att riktvärdet för obetydlig omfattning skulle vara så lågt som ett prisbasbelopp, eftersom detta skulle riskera att träffa företagare som bedriver verksamhet i mycket begränsad omfattning, och ett betydligt högre riktvärde om fyra prisbasbelopp föreslogs istället. Regeringen uttalar i förarbetena till lagen om kassaregister (prop. 2006/07:105 s. 38) att ett riktvärde på ett prisbasbelopp förvisso skulle kunna vara motiverat i kontrollhänseende men att ett så lågt riktvärde inte bör användas i bedömningen av om ett företag har kontantförsäljning i mer än obetydlig omfattning. Bestämmelsen var uttryckligen till för att inte skapa komplikationer för de minsta företagen.

Om en uppräknings sker av en säsongsbaserad verksamhets försäljning till en försäljning på årsbasis vid bedömning av om försäljning sker i obetydlig omfattning riskerar företag som regeringen ville undanta från kassaregisterkrav att träffas. Exempelvis riskerar en företagare som endast bedriver verksamhet under något mer än 30 dagar och har en försäljning på mindre än ett prisbasbelopp att träffas (178 000 kr/12 mån. = 14 833 kr). Vidare skulle en företagare som bedriver säsongsverksamhet riskera att träffas av kassaregisterkravet medan en företagare med samma försäljning på årsbasis troligtvis inte riskerar att

träffas. Avsikten med kassaregisterregleringen är inte att den ska träffa företagare som bedriver verksamhet i mycket begränsad omfattning.

Vissa remissinstanser har vid tidigare beredning av förslag om kassaregister önskat att ett exakt riktvärde anges i författningstexten. Vad gäller denna fråga kan följande överväganden göras. Prövningen av om kontantförsäljning bara sker i obetydlig omfattning eller inte bör ske genom en samlad bedömning av det aktuella företagens förhållanden. Det är inte önskvärt eller möjligt att i lagen ange ett riktvärde som innebär att en kontant betalning under en viss nivå är obetydlig. Ett sådant riktvärde skulle komma att uppfattas som ett fast belopp och skulle sannolikt medföra en risk för kringgåenden. Ett absolut riktvärde skulle inte heller nödvändigtvis träffa endast de företag där undantag är motiverat. En bedömning av om kriteriet obetydlig omfattning är uppfyllt bör i stället göras utifrån en helhetsbedömning av det enskilda företagens förhållanden där bl.a. ett riktvärde om fyra prisbasbelopp ska beaktas.

I stället för att införa ett exakt riktvärde i författningstexten föreslås att ett förtydligande införs i 39 kap. 5 § första stycket 1 SFL där det framgår att vid bedömning av om obetydlig omfattning föreligger ska den försäljning som sker eller som kan antas komma att ske i verksamheten beaktas. Någon uppräkningslista av en säsongsbaserad försäljning till årsvis försäljning ska således inte ske vid bedömning av om obetydlig omfattning föreligger.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna

Promemorians förslag: Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2014. Bestämmelsen i 39 kap. 5 § första stycket 1 SFL i sin nya lydelse tillämpas dock för tid från och med den 1 januari 2012. Vidare föreslås en ändring i övergångsbestämmelserna till skatteförfarandelagen som innebär att den nya lydelsen även tillämpas vid kontroller enligt lagen (2007:592) om kassaregister m.m. som påbörjats före utgången av 2011.

Skälen till promemorians förslag: Den föreslagna nya lydelsen av 39 kap. 5 § första stycket 1 SFL är ett förtydligande av en redan gällande bestämmelse. Det finns därför skäl att tillämpa bestämmelsen i den förtydligande lydelsen från och med den dag då den numera upphävda lagen om kassaregister m.m. infördes. Bestämmelsen i 39 kap. 5 § första stycket 1 ersatte, i och med ikraftträdandet av skatteförfarandelagen, 3 § första stycket 1 i lagen (2007:592) om kassaregister m.m. I övergångsbestämmelserna till skatteförfarandelagen framgår bl.a. att lagen (2007:592) om kassaregister m.m. alltså ska gälla för kontroller som har inletts före utgången av 2011 och att eventuella beslut till följd av kontrollen, som t.ex. kontrollavgifter, ska beslutas enligt den upphävda lagen (se prop. 2010/11:165 s. 1201). För att förslaget ska gälla retroaktivt även för tid innan skatteförfarandelagens införande krävs en ändring i övergångsbestämmelserna till skatteförfarandelagen.

Övergångsbestämmelserna bör ändras så att förtydligandet av begreppet obetydlig omfattning även sker i 3 § första stycket 1 lagen om kassaregister m.m. Detta kan ske genom att det föreslagna förtydligandet av 39 kap. 5 § första stycket 1 SFL även införs i övergångsbestämmelserna. Av övergångsbestämmelserna punkt 21 ska bl.a. framgå att vid en sådan kontroll, som regleras i den punkten, ska undantaget enligt 3 § första stycket 1 lagen om kassaregister m.m. även gälla den som endast i obetydlig omfattning kan antas komma att sälja varor eller tjänster mot kontant betalning. Detta medför att någon uppräknings av en säsongsbaserad verksamhets försäljning inte heller ska ske till årsvis försäljning vid tillämpning av lagen om kassaregister m.m.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2014. Bestämmelsen i 39 kap. 5 § första stycket 1 SFL i sin nya lydelse föreslås tillämpas för tid från och med den 1 januari 2012. Med anledning av ändringarna i övergångsbestämmelserna i skatteförfarandelagen tillämpas den nya lydelsen i övergångsbestämmelserna på kontroller enligt lagen (2007:592) om kassaregister m.m. som påbörjats före utgången av 2011.

7 Konsekvensanalys

Det övergripande syftet med krav på certifierade kassaregister är att skydda seriösa företagare från illojal konkurrens och att öka legitimiteten för skattesystemet. Företag med låg kontantförsäljning eller försäljning med kontokort är dock undantagna från regleringen och detta motiveras främst med att det kan anses tveksamt om de kostnader som krav på certifierat kassaregister för med sig står i rimlig proportion till den samhällsliga vinsten i form av förbättrad skattekontroll avseende de allra minsta företagen.

Promemorians förslag medför inte någon utvidgning eller begränsning av kassaregisterkravet utan är endast avsedd som ett förtydligande av innebörden av redan gällande bestämmelse. Förslaget medför inte några offentligfinansiella konsekvenser. Det medför inte heller några konsekvenser för företagen eller de allmänna förvaltningsdomstolarna. De eventuella merkostnader som förslaget kan medföra för Skatteverket bedöms kunna rymmas inom befintliga anslagsramar.

8 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

39 kap.

5 §

Bestämmelsen i första stycket 1 justeras för att förtydliga innebörden av uttrycket obetydlig omfattning.

Vid bedömningen av om obetydlig omfattning föreligger ska den försäljning som sker eller som kan antas komma att ske i verksamheten särskilt beaktas. Någon uppräkningslista av en säsongsbetonad verksamhets försäljning till en försäljning som sträcker sig under tolv månader ska således inte ske. Vidare är det, eftersom det ska göras en helhetsbedömning av företagets förhållanden, den objektivt sett normala försäljningen under ett räkenskapsår om 12 månader som ska läggas till grund för bedömningen. I detta inbegrips en tröghetsmekanism; om ett företag beräknas få en försäljning som överskrider fyra prisbasbelopp men detta tillhör ovanligheterna bör något krav på kassaregister inte föreligga. På samma sätt bör inte en företagare som haft certifierat kassaregister sedan något eller några år tillbaka undantas från kravet på kassaregister vid avveckling av verksamheten bara för att försäljningen under det sista räkenskapsåret kommer att understiga fyra prisbasbelopp. Se vidare avsnitt 5.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna

Av ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna framgår att den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2014. Eftersom punkt 21 i övergångsbestämmelserna till skatteförfarandelagen ändras så att samma förtydligande avseende obetydlig omfattning som införs i 39 kap. 5 § SFL även införs i 3 § första stycket 1 lagen (2007:592) om kassaregister m.m. kan den nya lydelsen tillämpas även avseende kontroller enligt lagen om kassaregister m.m. Lagändringen ska därmed tillämpas retroaktivt från den 1 januari 2008 vilket är den tidpunkt då lagen om kassaregister m.m. trädde i kraft. Se vidare avsnitt 6.